

B.

REVISTA MENSUAL
FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES
PIETAT, 4 - BARCELONA

Subscripció: 12 pessetes l'any
Número solt: 1'50 pessetes

Març 1928

FUSTERIA

Mobles
per a Despatx

DECORACIÓ

Projectes
d'Establiments

Valldonzella, 6 - BARCELONA - Telèfon A-1452

Instal·lacions

Taules pràctiques de dibuix
per a Arquitectes, Enginyers
Delineants, etc., etc.

Patent 101007

LA PINACOTECA

DE

GASPAR ESMATJES

MARCS & GRAVATS
SALA D'EXPOSICIONS

INAUGURACIÓ DELS LOCALS AL
PASSEIG DE GRÀCIA, 34 BARCELONA

EBENISTERIA ◦ DECORACIÓ

JOSEP PRAT

TALLERS: FERLANDINA, 67, 1.^r

TELÈFON A. 5037

BARCELONA

FAIANÇ CATALA

*Rebudes grans novetats
en objectes per a presents*

CORTS, 613 - BARCELONA

teixits per a mobles i decoracio

*Catifes, tapissos aubusson,
teles joly, èstors i conti-
natges, passamaneria*

Albert Cronc

Rambla Catalunya 32

Telefono 3294 A

BARCELONA

Casa Central

23, 25, 27, 29 rue du Mail

PARIS

SALVADOR MARTORELL

ESTUDI D'ESCLTURA

MARBRE - FUSTA - VORI

MAQUETES

E. GRANADOS, 120 - BARCELONA

SERVEI FOTOGRAFIC

SALA

**ESPECIALITZAT
EN TREBALLS INDUSTRIALS I
PROPAGANDA
ULTRAMODERNA**

CORSEGA, 413 - BARCELONA

Bastons
 Ombrel·les
 Vanos
 Paraigües

Preus econòmics

Vanos
 Paraigües
 Bastons
 Ombrel·les

Articles de luxe

BARCELONA J. CARDV'S PORTA-FERRISSA, 10

PARQUETS I DECORACIÓ - BASTÚS QUERALTÓ I CIA

SANTA ELENA, 4 i 6

BARCELONA

TELÉFON A-284

GUIA DE LES ARTS I BELLS OFICIS

Acadèmia de dibuix

AROLA, ENRIC; Passatge de la Mercé, 3.

Antiguitats

ESCLASANS VDA. TRIUS, MARIA; Pietat, 10.

Ceràmica

VICENS, CASIMIR; Tallers, 72. Tel. A 5090.

Comptables

AYMAT, FRANCESC; Ronda Universitat, 27, 4.

Construcció i decoració

MOYA, J.; Còrsega, 339. Telèf. G 243.

Constructors d'obres

AGUSTI, JAUME; Aragó, 222, Ent. Tel. A 4175.
 SOLÉ PAMIES, JOAN; Sans, 24, 2. Telèf. H 747.
 TORRES, ANTONI; Diputació, 290, ent. Tel. S P 2194.

Cuir repujats

FERRÉ DE RUIZ-NARVAEZ, ADELAIDA; E. Granados, núm. 41, 3, 1.

Decoradors

BUSQUETS, EUSEBI; Aragó, 334, 3-1.

Decoradors d'interiors

COSP, VDA. DE PERE; Rosselló, 231. Tel. G 2424.

Dibuix i pintura (Efectes de)

TEXIDOR, VDA. D'E.; Ronda S. Pere, 16. Tel. A 1289

Dibuixants

BUSQUETS, EUSEBI, Aragó, 334, 3, 1.
 SABATÉ JAUMA, PAU; Aribau, 67.

Dibuixants cartellistes

CĚRNÝ, KAREL; Mozart, 8. Estudi.

GUIA DE LES ARTS I BELLS OFICIS

(Vegis la pàgina anterior)

Dibuixants industrials

NAVAS MATEU, JOAQUIM; Bailèn, 31, 1.

Ebenistes

CAMPAÑA, JOAQUIM; Còrsega, 561.
FRANCOLÍ, JOAN; Vallhonrat, 30.
GIMÉNEZ, FRANCISCO; Mallorca, 282. Tel. G 2722.
LINARES, A.; Riera Alta, 21. Tel. A 1090.
PUJOL, BENJAMÍ; C. de Cent, 27. Tel. H 1632.
RIBAS, VDA. DE JOSEP; C. de Cent, 329. Tel. A 913.
VAYREDA, RAIMOND; Diputació, 111.

Electricistes

FRANCH, JOSEP; Corts, 682, Tel. S. P. 614.

Escultors

MARTORELL, SALVADOR; E. Granados, 120.
MIMÓ, CLAUDI; Verge de Gracia, 2.

Escultors decoradors

HERNÁNDEZ VILA, PERE; Pl. St. Felip Neri, 4.

Escultura religiosa

CAMPS ARNAU, JOSEP M.; Montseny, 77.
RIUS, CLAUDI; Rosselló, 195. Tel. G 208.

Esmaltadors de vidres

BRUGUÉS, PERE; Bisbe, 2 bis, 3, 2.

Fotògrafs

AREÑAS, RAFAEL; Corts, 670. Tel. S P 1411.

Fotògrafs industrials

FOLCRA, F.; Rda. Universitat, 20.
SALA CAMPAS, JOSEP; Còrsega, 413, ent. 2.

Fotogravadors

ESTEVE FELIU, FRANCESC; Via Laietana, 15. Telèfons
A 4515, A 2210.

Fusteries

MONCANUT, FILL DE D.; Aurora, 14 bis. Tel. A 510.
NIUBÓ I CIA., BALTASAR; (S. G.) Pge. Forasté, 17. Te-
lèfon G 772.

Fusteries mecàniques

BIOSCA, PERE; Sant Gervasi, 103. Telef. G. 6082.
MAÑÀ, JOAN; C. de Cent, 63. Tel. H 633.

Galeries d'art

SALA PARÉS (ESTABLIMENTS MARAGALL); Petritxol, 5.
Telèfon A 3523.

Galvanoplàstia

DOMINGO I ROCA GERMANS; Corts, 462.

Gravats i estampats per a tapes de llibres

ROCA ALEMANY, JOSEP; València, 188 A, interior.

Guixaires adornistes

AVILA, JACINT; Passeig St. Joan, 73, telef. S. P. 306.
CASASÚS, JOSEP; C. de Cent, 474. Tel. S P 1360.
COLL, PERE; Corts, 473.

Impremtes

CASTELLS, EDUARD; Diputació, 333. Tel. S. P. 181.

Joiers

SUNYER, RAMON; Granvia, 660. Tel. S P 813.

Lacadors

SARSANEDAS, RAMON; Amàlia, 31, pral. Tel. 1361. A.

Làmpares

BIOSCA I BOTEY; Rbla. Catalunya, 129. Tel. G 1228.

Llibreries d'art

MARTINEZ PÉREZ, C.; DR. Dou, 11. Tel. 4001.

Metallistes

BIOSCA I BOTEY; Rbla. Catalunya, 129. Tel. G 1228.
BOLIBAR, SANTIAGO; Rbla. Catalunya, 43. Tel. A 3224.
CORBERÓ, P.; Aribau, 103, taller. Tel. G. 1274.

Mobles i decoració

CASAS, LLORENÇ; Galileu, 50-51-53. Tel. H 537.
PARCERISAS I CIA.; E. Granados, 90. Tel. G 2570.
PRAT, JOSEP; Ferlandina, 67. Tel. A. 5037.

Mosaic Romà, Venecià, i Ceràmic

BRU, LLUIS; E. Granados, 64.

Motllures, marcs i miralls

BENITEZ, CAMIL; C. de Cent. 323. Tel. A 4024.

Papers pintats

GIRONA, JOSEP; Corts, 661. Tel. S P 360.
GUASCH, FILL DE JOSEP; Rauric, 8. Tel. A. 5268.

Parquets i decoració

BASTÚS, QUERALTÓ I CIA.; Sta. Elena, 6. Tel 284 A

Perfumeria (Fàbrica de)

MYRURGIA, S. A.; Casanova, 78. Tel. A. 5458.

Pintors decoradors

HERRAN, J.; C. de Cent, 282. Tel. A 2635.
PASCUAL, PERE; Mallorca, 255. Tel. G. 1641.
VILARÓ I VALLS; Corts, 604. Tel. A 1969.

Pintors escenògrafs

ALARMA TASTÁS, SALVADOR; Vergara, 3, 3-1.
ESCENOGRAFIA BATLLE I AMIGÓ; Riereta, 32.

Projectes de mobles i decoració

BARÓ, CARLES M.^a; (S. G.) Cuesta, 26, prop Josepets.

Propaganda (Articles per a)

BASA I PAGÉS; Calàbria, 66. Tel. H 686.

Retalles, daurats i polícromia

SABATÉ PASTOR, BONAVENTURA, Aragó, 187.

Serralleria

SARRIAS, MANUEL; (S. G.) Bolívar, 22.

Tapissers

LABORDA, EUGENI; Rbla. Catalunya, 45. Tel. A 5473
LLOSA, PERFECTE; Balmes, 128. Tel. G 1058.

Tapissos i catifes

AYMAT, TOMÁS; Carrer d'en Villà, ST. CUGAT DEL
VALLÉS. Telèfon 20.

Teixits per a mobles i decoració

TRONC, ALBERT; Rbla. Catalunya, 32. Tel. A 2294.

Torners en fusta

VIÑAS, EMILI; Sepúlveda, 157.

Vidrieres artístiques

TERRÉS CAMALÓ, S. C., J. M.; Alsius March, 3. Te-
lèfon S. P. 1751.

LA FÊTE DES VIGNERONS

m trobava a Suïssa, l'agost de l'any passat, on m'havia dut el desig de fruit durant uns quants dies de la placidesa d'aquell paisatge encantat, nítid i transparent.

Glion era el lloc de la meva temporal residència, poblet coster del llac Lemán, en les quietes aigües del qual es reflecteixen les muntanyes gegantines i els alterosos pics de les *Dents du Midi*, tots coberts d'eternes i rosades neus. Abstret de tota noció de les activitats humanes, immersit en la quietud d'aquella diàfana atmosfera, venia a tornar-me a la realitat el sentir parlar seguit, i dia per dia amb més entusiasme i emoció, de la gran festa dels vinyaters: — *Monsieur* — em deien — : i vós no sabeu què és aquest gran esdeveniment? Vegeu com tots els pobles de Suïssa, i especialment els costers al llac, són plens de forasters arribats d'arreu del món, per tal de presenciar aquest singular espectacle tan sols representat quatre vegades en un segle. Aneu-hi, aneu-hi, que en quedareu meravellat.

Ja podeu pensar, doncs, el neguit que varen encomanar-nos i la curiositat que ens va entrar per tal de conèixer la gran festassa; i, vencent els naturals obstacles de totes les grans manifestacions, un bell jorn, de sol radiant, ens embarcàvem a Territet, a dos quarts de set del matí, per tal d'arribar a Vevey mitja hora abans de començar l'espectacle. Ja desembarcats, vàrem veure una gran massa humana que, parlant totes les llengües, transitava pels carrers dirigint-se al gran amfiteatre on havia de celebrar-se la festa: les cues formades davant de les innombrables *taquilles* feien glatir la multitud que,

Els Consellers amb l'Abad president, la bandera de la Confraria i els vinyaters premiats

frisosa, esperava el bitllet que li permetés franquejar les portes d'aquell Coliseu grandios, aixecat expressament per celebrar-hi aquell per a nosaltres enigmàtic espectacle.

A l'hora en punt anunciada (les vuit del matí) començà la festa davant l'encuriosida mirada de catorze mil espectadors. No cal que ponderi l'emoció de què estàvem posseïts contemplant aquella massa humana. Quatre hores seguides, sense descans, va durar la desfilada de cavalcades, figurants, orquestres i bandes; però era tan fort l'encís, que les aguantàrem amb tot i el sol que sense pietat queia, fent-nos suar més del que desitjàvem.

La impressió rebuda fou tan forta, que s'apoderà de nosaltres un viu desig de portar un alè de la festa, de dur-ne un ressò, per lleu que fos, a la nostra terra, tan viva en germanor, tan fecunda de folklore, pensant que bé podria interessar-se per ella i fins trobar-hi alguns punts de contacte.

Aquesta és la causa que ens trobem avui reunits. Jo procuraré donar-vos a conèixer aquesta singular manifestació de l'home agraït a la terra que amb els seus fruits li dóna aliment i riquesa, encara que sigui en forma succinta, de manera, però, que puguem copsar la delicada essència de la poesia d'un poble que així divinitza les rústegues feines del treball de la terra.

NOTÍCIA HISTÓRICA

Entremig de tantes particularitats, Suïssa presenta la d'ésser, com tothom sap, el bressol clàssic d'aquelles festes anomenades *espectacles nacionals*. Cap poble no sap, com aquest, d'organitzar aquestes grans manifestacions on la poesia, la música, l'encís de les danses i l'amplitud dels corteigs s'uneixen tot formant un conjunt artístic, imponent i graciós alhora; cap no troba tant de gust en el desplegament de masses, en el bigarrament dels vestits, en aquelles escenes en les quals s'evoca el record dels avantpassats, els fastos de l'antigor; on la història i la llegenda es donen la mà; on s'idealitza el treball de cada dia i es canta el pler de viure dintre d'una bella naturalesa.

Els nuvis i llur acompanyament

Una creació espontània de l'esperit suís és el *Festspiel*: aquest mot intradueïble que ha pres carta de naturalesa en la llengua francesa i que altres nacions han intentat de transplantar a casa llur, però sense èxit, perquè aquesta planta suïssa, privada del seu terrer, de l'aire de les seves muntanyes i de la claror dels seus llacs, no ha pogut mai prosperar enlloc. En aquestes festes nacionals hi ha la comunió de tot un poble, una empenta, una frisança indefinible que s'emporta i enlaira l'ànima vers aquelles esferes superiors on l'home, creat per Déu a la seva imatge, creu entrellucar l'*Immortal Obrer*, com de tan admirable manera deia un dels autors del llibret de la Festa dels Vinyaters de l'any 1889

Aquesta Festa dels Vinyaters, que periòdicament es celebra a Vevey, és la més cèlebre d'aquestes manifestacions: és única al món, i crec que l'expressió, per un cop, no podrà ésser titllada de pleonasma. Es coneguda arreu: literats, historiadors, geògrafs, i aquells qui s'ocupen d'aquella ciència tan curiosament anomenada *Folklore*, i els pintors, i els músics, li han consagrat estudis entusiastes; les guies, les narracions de viatges en parlen abundantment; fins i tot els manuals escolars de contrades ben allunyades de Suïssa, ja que un volum de lectures destinades als petits japonesos li fa un lloc...

La Festa dels Vinyaters és el producte autèntic de la terra de Vaud, més especialment d'aquella part oriental del llac Lemán, menys esclatant potser que la Costa d'Atzur, però molt més verda i més agradívola. "Aquesta terra rica i fèrtil, aquest paisatge únic (el més bell que mai hagi impressionat l'ull humà), aquest sojorn encisador al qual jo no havia trobat res de semblant en tot el món..." fa dir Rousseau a Saint Preux en el IV llibre de la *Nouvelle Heloise*

I com classificar-la, aquesta Festa dels Vinyaters? Sota quin gènere d'espectacles?

Segurament no és un *Festspiel* tradicional, no és cap peça per a evocar el passat gloriós d'un poble. "No hi ha allí — escrivia Gaston Vallette — ni fet precís, ni figura heroica, ni acció, ni drama, ni intriga, ni diàleg, ni monòleg, ni res que recordi mecànica teatral i habilitat escènica."

Els Veremadors

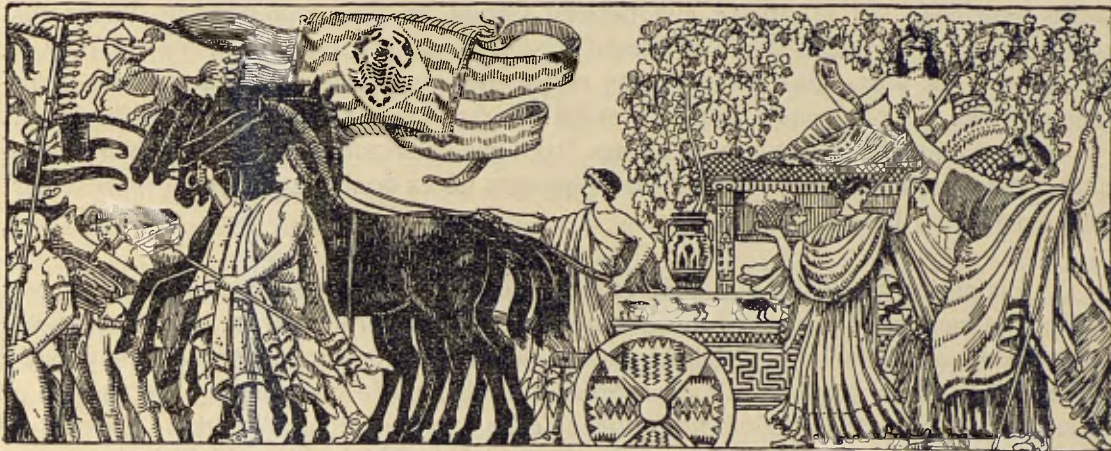
No! La Festa dels Vinyaters mostra el cicle etern de les estacions, amb els conreus i les recompenses que porta la més noble i la més antiga de les arts: la del pagès. I, així com la Bellesa és la resplendor de la Veritat, la Festa dels Vinyaters teixeix les ocupacions rústegues de lirisme, de poesia i d'art coreogràfica, per a mostrar-ne la magnificència.

Els treballs del camp i de la vinya hi prenen una solemnitat i una grandesa que no tenen parió. Celebrada quatre o cinc vegades per segle, la festa s'inspira sempre en les mateixes fonts, i, amb tot, mai no és la mateixa: cada vegada hi brollen flors i branques noves, segons la inspiració del poeta, del músic i del pintor.

La finalitat de la Confraria dels Vinyaters no consisteix tan sols a preparar quatre o cinc vegades per segle la celebració d'un espectacle gloriós. Segurament la tasca fóra tan bella com absorbent, encara que quedés reduïda a aquest afer, ja que ocasiona greus preocupacions l'organitzar una empresa tan grandiosa, (a la qual col·laboren dos mil figurants, cantants i músics,) que rutlla damunt d'un pressupost d'un milió i que es representarà diverses vegades davant d'estrades que poden contenir 14.000 persones! Vist el llustre que aquesta festa reporta al país, i com contribueix a la beutat, la Confraria ja hauria merescut bé de la Pàtria i de l'Art,

Però la cosa essencial no és aquesta: la "Lloable Confraria" continua fidelment la seva tasca primordial. Corporació fundada per tal de protegir i afavorir el conreu de la vinya, segueix aquesta finalitat amb perseverant constància. En poques regions la *planta sagrada* rep una tan atenta cura com al Cantó de Vaud.

L'antiga divisa de la Confraria figura sempre damunt de la bandera: *Ora et labora*: (prega i treballa) La Confraria vetlla per l'aciençat conreu de les vinyes, efectuant-hi els pèrits, cada any, dues visites: l'una després de la poda i l'altra després de la caiguda de la fulla, per tal que els ceps siguin treballats degudament: distribueix cada tres anys, en una sessió solemne dita *Cerimonia triannual*, primes als millors vinyaters, i els dos que d'entre ells han tingut més punts durant els nou anys darrers, són coronats a la Festa i prenen part al corteig sota una mena de tàlem. Els altres hi figuren també repartits en dues categories: la dels vinyaters *distingits* i la dels *premiats*.

Bacus

Sí: l'encoratjament del treball de la terra constitueix l'objectiu de la Confraria. Es al treball que va dedicada la primera manifestació de cada festa. Al moment de proclamar els nom dels vinyaters llorejats, davant de tretze mil espectadors, l'Abat president en 1905 digué:

“Vinyaters, estimats confreres! Continueu honorant la vostra carrera, estimant les vostres famílies i la vostra pàtria. Viviu en un país lliure i pròsper. Els nostres pares han contribuït a la formació d'aquest patrimoni que ens és estat confiat i que nosaltres hem de deixar enriquit per l'esforç incessant i cada dia més intel·ligent. Una immensa gernació s'és reunida aquí, sens dubte per a aplaudir-vos, però també per a celebrar la idea superior que es desprèn d'aquestes festes: l'amor al treball lliure, a aquesta fecunda deu que ha estat ia glòria de la humanitat, que constitueix el triomf dels pobles i dels individus; que un dia (nosaltres ho esperem) imposant per sempre més els beneficis de la pau, farà de tots nosaltres un gran poble de germans”

La Confraria ha servat la seva antiga organització, essent representada i administrada per un *Consell* de dotze membres, i un *Super - Consell* o *Consell d'Aprovació*, compost així mateix de dotze consellers, als quals està encarregada la vigilància i aprovació dels comptes. Un *Conestable* funciona com a gran tresorer, i un *Arquer* com a conserge.

Al cap de la Confraria s'hi troba un *Abat - President*, a qui les actes anomenen, fins devés 1840, *Reverend Senyor Abat*. L'abat, sovint, és escollit d'entre les personalitats més remarcables de la política: el de les festes de 1865, senyor Lluís Bonjour, fou president del Consell d'Estat del Cantó de Vaud i diputat a les Cambres Federals, i el de 1889, senyor Paul Ceresole, va presidir la Confederació suïssa.

L'Abat de la Festa de 1905, senyor Emili Gaudard, és conseller nacional; representa la Confederació suïssa a la Societat de les Nacions, i és una de les personalitats més rellevants de la política del seu país. Dirigeix la Confraria amb prudència i fermesa, atent sempre a mantenir-la dintre de les tradicions que fan la força d'aquesta il·lustre Corporació. Elegit abat en 1899, Emili Gaudard ha arribat ja a l'any vint-i-novè de les

seves funcions. És el primer que detenta durant un tan gran nombre d'anys els emblemes de la dignitat abacial: el bàcul d'argent, ornat de pàmpols, i la copa de boix, a la qual tots els abats, des de 1618, han penjat llurs medallons amb inscripcions commemoratives. És el primer que ha presidit per dues vegades la festa dels Vinyaters.

Paul Ginisty escrivia en el segle XIX: "¿Oi que és encantador, això, aquesta simplicitat que fa que homes tan seriosos i tan distingits no es donin de menys de representar llur paper dintre la festa?"

Els arxius de l'*Abadia de l'Agricultura* de Vevey, anomenada de Sant Urbà, esdevinguda més tard la *Confraria dels Vinyaters*, foren destruïts per un incendi en 1688.

L'origen, doncs, de la Festa dels Vinyaters, que aquests documents probablement haurien revelat, queda sotmès en les tenebres, i és objecte de comentaris i discussions a cada festa, i per als historiadors un problema cada cop més difícil d'aclarir.

¿Es possible, com diuen molts, que els monjos de l'Edat mitjana instituïssin aquestes festes en honor dels déus pagans Pales, Ceres i Bacus?

Els monjos, sens dubte, varen acontentar-se a respectar una de les manifestacions joioses del poble que s'havien imposat l'obligació d'evangelitzar, introduint per a aquest fi, i al costat o davant de l'adoració de Ceres i Pales, l'adoració de Sant Urbà, protector cristià de l'Agricultura en aquelles terres. Però és innegable que l'origen d'aquestes festes ha de cercar-se dins el període de la dominació romana.

La Festa dels Vinyaters, en els seus orígens coneguts, era un senzill seguici que recorria els carrers de Vevey: uns quants faunes saltant darrera de cinc o sis músics, i al voltant de les imatges de Bacus i de Sant Urbà. Ben aviat, però, les imatges foren reemplaçades per figurants. En 1747 la rossa Ceres és representada per un noi bosquerol. En 1783 Silèn es passeja d'amunt de l'ase, i Noé acompanya l'Arca. En 1818 hi és introduïda la colla de Pales i el seguici es divideix en quatre agrupaments representant les quatre estacions de l'any, tal com en les festes suara celebrades. Les despeses de la festa importaren 3.464 lliures. Hom és lluny ja de l'època en què va tenir lloc, com un esdeveniment extraordinari, la compra del *raïm de Canaà* pel preu de set francs.

Sota la dominació dels bernesos, la Festa dels Vinyaters, de senzilla glorificació de la terra que ens nodreix, esdevé a poc a poc, i malgrat tots els contratemps i les revoltes i intrigues, una festa patriòtica. L'Abadia dels Vinyaters, sotmesa a les ordres dels bernesos invasors, organitza les seves festes sense ferir els sentiments del Batlle dominador, i treballa per l'alliberament del poble.

Tasca enutjosa fóra la de seguir a través dels anys i dels segles, fins a la penúltima festa del 1905, l'evolució constant d'aquesta grandiosa evocació de la Natura.

Paralelament a les influències socials i morals més o menys remarcables, les grans revolucions del segle XIX modifiquen aquesta festa de família esdevenint a poc a poc la festa del país, i ben aviat la festa i motiu de mundials aplecs. Després dels temps en què sis faunes executaven una senzilla dansa, ha vingut l'amfiteatre on desfilen els dos mil figurants, i per als espectadors, els quals s'acontentaven privant l'entrada a la plaça de *La Grenette*, s'aixequen actualment les grans estrades capaces de contenir catorze mil ànimes. Les despeses primitives de set francs han arribat al mig milió en 1927.

Conegut l'història de la Confraria, els seus elevats fins, i el simbolisme de la festa que periòdicament ve a constituir com una solemnia consagració de la noblesa de l'esforç del treball del camp, acabarem aquesta compendiada ressenya explicant el desenvolupament de la gran manifestació que, com un tribut d'agraïment, rendeix l'home als déus i a la terra, tan pròdiga quan es sent amorosament fecundada amb la suor del seu front.

El primer dia de la festa entra a la plaça la Confraria presidida per l'Abat i els Consellers i seguida dels vinyaters premiats, a qui precedeix la bandera del Gremi, i es celebra la cerimònia de la coronació i repartiment de recompenses. Seguidament, agrupats tots els figurants, desfilen per acompanyar els vinyaters premiats al lloc d'honor que tenen reservat a l'estrada, mentre totes les bandes i l'orquestra executen la marxa d'introducció. Acabada aquesta, s'agrupen tots per entonar l'*Himne de la terra*, i comença el descabdellament de la poemàtica festa, dividida en quatre parts corresponents a les quatre estacions de l'any, presidint la primavera Pales, Ceres l'istiu i la tardor Bacus.

L'entrada de tota la comitiva al clos de la festa al so de la *Marxa solemnia*, amb el repic de les campanes de Sant Martí i les salves dels canons de l'artilleria, és d'una inenarrable i apoteòsica grandesa.

JAUME MARCO

Dibuixos extrets de les admirables
composicions de M. Ernest Biéler

EXPOSICIONS

Les exposicions d'art segueixen llur curs normal sense cap esdeveniment extraordinari: a la *Sala Parés* havem pogut veure uns paisatges muntanyencs, de Joaquim Vaucells, ben compostos, que tenien l'agre de la terra; Laporta Astort ha fet acte de presència amb un nu correcte de línies, un retrat de senyora pintat amb acurament, unes flors frescoes i uns bodegons de bona qualitat (el de la cistella, sobretot, digne de lloança pel seu verisme i el bon gust de la composició). Un artista vidrier, Joan Sala s'és presentat amb un assortiment d'objectes de vidre monocrom, formats per estilitzacions de la fauna aquàtica, ben entesa en les seves aplicacions utilitàries, ço que vol dir que el treball d'aquest jove té molt de personal.

També per les *Galeries Laietanes* han passat diferents pintors, entre ells el mestre Dionís Baixeras, el nostre pintor de la gent pirenenca i marinera, que sap copsar la llum de les platges i de l'alta muntanya en les seves teles, i donar a les figures que hi posa aquella expressió tan nostra, que fa que ens compenetrem tot seguit amb les seves composicions: les dues obres més remarcables de l'exposició foren *Sol de tarda*, per la seva dolça harmonització de tons, i *El Sant Rosari*, saturat d'un misticisme força plaent.

L'*Associació Artística i Literària de Catalunya* ha volgut retre un homenatge de bona companyonia i de justa admiració al qui fou son digne membre, Cayo Guadalupe Zunzàrrén, aplegant bon nombre de les seves pintures en una exposició pòstuma. En veritat, es mereixia aquest tribut el pintor exquisit de les flors: era un esperit cultivat, un artista sensible a la forma i al color, que havia sabut adquirir un mecanisme pulcre i d'una alta distinció, pot ser massa refinat tractant-se d'un home.

De retorn d'Amèrica, Nicanor Vázquez, prou conegut entre nosaltres, ens ha mostrat un davasall de pintures i de dibuixos, superiors aquests a aquelles, com per a dir-nos que durant els anys que ha estat fora no ha deixat de treballar. Ràpid en l'apunt i ferm en el traç, segueix essent el dibuixant impressionista que coneixíem, si bé més donat a entretenir-se en la seva tasca, com no podria ésser d'altra manera, en entrar de ple en el camp de la pintura. De la seva apreciable producció americana es destacaven uns quants paisatges de visió justa i una noia camperola que tenia el caient melangiós de les Pampes. De dibuixos remarcables n'hi havia una colla.

Sigui benvingut entre nosaltres el distingit artista.

El pintor francès Bonamici ens portà una bufarada sanitàosa d'art italianitzat, càlid, valent i impressionista de bona llei; les seves pintures nervioses, fetes a la espàtula en llur majoria, eren ben fermes en la tasca, moltes vegades simplicíssima, i sempre d'una justa realitat, perquè

Projecte de
sala de bany
(Detall)

Eusebi Busquets

servaven l'estructura de la cosa pintada en un ambient propi i amarat de claror mediterrània, car els temes havien estat recollits per terres del migdia de França i d'Itàlia.

El jove pintor Ramon Barnadas cridà l'atenció dels intel·ligents amb uns paisatges ajustats de valors i una perspectiva ben entesa que descobreixen en ell belles aptituds artístiques, Rogeli López exposa uns retrats correctes i uns quadros de costums pagesos força estudiats.

Per les *Galeries Areñas* passaren dos pintors: Carles de Moy, el qual exhibí uns bodegons compostos, alegrois i distingits, que ben sovint assolien una qualitat justa, i Enric Galvey, el mestre del paisatge català.

Els que insinuaren que l'art robust i verídic de Galvey declinava, han hagut de reconèixer, en front d'aquesta manifestació de la seva vàlua, que anaven errats.

Galvey és avui tan ferm, tan expressiu i tan realista com sempre, posseint, com no pas gaires pintors, el secret de l'amplitut i de la grandiositat, que li permet encloure, dintre el límit reduït d'un marc, panorames inacabables amb tots llurs matisos i llurs vibracions fins a la perduda llunyania. El quadro *Una pradera d'Arbúcies*, per la força de la llum que té, per la seva estructuració i els coneixements tècnics que tresoreja, creiem que és una de les obres millors del mestre paisatgista: en aquesta obra s'acompleix bellament allò que el millor paisatge és aquell que sembla vist per una finestra, ço que vol dir que fa oblidar que és pintura.

A la casa Busquets, del Passeig de Gràcia, que per les seves disposicions especials sembla un palau encantat, hi han exposat dos artistes ben subtils: Marquès-Puig i Xavier Güell, ambdós joves de talent i amadors de l'estudi.

Marquès-Puig, que d'alguns temps ençà ve evolucionant cap al classicisme, ens sorprengué agraçosament amb unes pintures de flors, tan acurades, tan perfectes i al mateix temps tan reals i valentes, que descobreixen en ell unes facultats exquisides. Les flors de Marquès-Puig, pintades amb una gran municiositat i amb el desig d'apropar-se al model fins a no poder més, ens diuen que l'esperit del pintor és dúctil a les rigoroses disciplines, ço que ens asseveren també els nus correctíssims, fets a la mina de plom, que les acompanyen.

Inclinat cap a l'extrema esquerra en les pintures que exposava, Xavier Güell es mostrà dibuixant de bon gust i home de fantasia conreada amb els treballs destinats a il·lustrar una edició de luxe de les diàbòliques "*Flors del mal*", de Baudelaire. Aquelles il·lustracions, riques de composició i de detall, un si és no és tocades de japonisme, amb reminiscències d'Albert Durero, són obres ben personals, tant per l'originalitat amb la qual es desenrotllen les al·legories, com per la netedat de l'execució, que les fa força atractives.

MANUEL MARINELLO

L'EQUILIBRI ROMPUT

(IDEARI)

o poden les idees restar tancades: necessiten expandir-se, controlar-se; cal que siguin llançades a rodar pel corrent universal perquè, com els rocs, tot rodolant, amb els refrecs i els xocs es poleixin i s'esmicolin fins a perdre llurs arestes, llur aspror, tot el sobrer, i deixin a la fi lliure i neta la petita partícula de veritat que poden contenir.

L'home no pot viure isolat i reclòs dintre si mateix, hostil i recelós de tot el que li arriba de fora, de tot el que li és extern, alimentant el seu intel·lecte amb les seves pròpies idees, sinó que ha d'assimilar-se les dels altres contrastant-les i extraient-ne tota aquella substància apta per a enfortir i purificar les seves: del contrari, fàcilment caurà en les més monstruoses aberracions, creant-se un món d'apariències, completament fictici i desproveït de tota realitat.

Ha estat una grossa equivocació el considerar l'Art fragmentàriament, com si els seus components no tinguessin cap relació entre ells, en lloc de considerar-lo, com realment és, un complex conjunt de les més diverses disciplines, fent això que s'establissin aquestes diferenciacions, que es miressin amb indiferència despectiva arts admirables, que els artistes es desentenguessin del conreu dels Bells Oficis considerant-los indignes de llur elevada intel·ligència, lliurada en cos i ànima a especulacions tingudes per més pures i de major transcendència, recloent-se dins els límits de llur món, de llur torre de vori, isolats i fora de tot control i contacte, i, per aquesta causa, propensos a les desviacions intel·lectives, als falsos miratges.

L'Art podríem dir que és l'essència de la vida humana, que és la més faent manifestació del seu inlassable anhel de perfecció, de suprema bellesa, de constant superació. Missió de l'Art és, doncs, revelar-nos la bellesa: no crear-la, car això escapa a les nostres possibilitats, però sí descobrir-la, copsar-la i ensenyar-nos-en les harmonies.

Bellesa i Veritat són sinònims.

La Bellesa és patrimoni de la Divinitat, és el seu reflex, és, tal vegada, una de les poques manifestacions que d'Ella pot copsar l'intel·lecte humà; i l'artista ha de considerar-se el seu servidor, car en les seves obres, en les seves creacions, si l'urc no el cega, sempre hi sentirà el batec diví, la presència del miracle.

L'home viu generalment el seu món interior governat pel seu egoisme i per la seva supèrbia, indiferent i hostil a tot el que no li serveixi o bé s'oposi a les seves cobejances: i és enlairada

missió de l'artista el revelar-li, l'ensenyar-li a fixar el seu esguard distret sobre la sublim bellesa de la Creació, demostració tangible de la Puixança Suprema, a fi que es doni compte que en el món hi ha quelcom de més transcendental i més enlairat que la baixa fruïció del gaudi material.

L'artista que no té aquesta enlairada idea, aquest enlairat concepte de la seva missió, i que, en comptes d'ésser sincer, procedeix amb engany, no és artista ni digne de dir-s'ho.

L'artista no ha pas de cercar la novetat, sinó la perfecció. La Perfecció absoluta és, però, inassolible, no té fites, com el nostre anhel: amb tot podem acostar-nos-hi, arribar a entrellucar-la.

És endebades esforçar-se cercant la inspiració fora del món tangible. L'home no pot fugir de la naturalesa: les seves idees seran sempre basades en la realitat de les coses; les seves abstraccions, els seus somnis, els seus més enlairats idealismes, les seves més monstruoses creacions, no seran mai sinó barreges arbitràries de formes naturals: el seu intel·lecte, les seves possibilitats d'expressió no van ni poden anar més enllà, quedant circumscrites dins d'uns límits infranquejables els quals no és possible ultrapassar.

L'artista ha d'ésser un esperit obert a totes les idees i a totes les inquietuds del seu temps: no ha de concretar-se a una sola disciplina, sinó que ha de sentir la Vida i l'Art en tota llur amplitud. Les seves altes especulacions artístiques no han de privar-lo d'interessar-se i d'intervenir en les més apassionants lluites ideològiques, i també han d'anar compensades per altres ocupacions més modestes, si cal, o més pràctiques: ha d'exercir ço que podríem anomenar l'esport de l'esperit a fi de mantenir-lo tothora àgil i sà. Cal prendre exemple dels més grans artistes de tots els temps, sobretot dels més equilibrats, els quals no exerciren mai una sola especialitat, sinó que en conrearen sempre diverses: foren pintors i arquitectes o músics, escultors i ceramistes o fundidors, joiers, esmaltadors, poetes, ebenistes, gravadors, etc. Aquesta diversitat de disciplines era precisament el secret que mantenia llur esperit sempre equilibrat i despert.

L'equilibri fou romput des del moment en què l'artista, sobretot el pintor, considerà la seva obra com un producte isolat, sense correspondència amb res més; en què considerà el seu art pel seu art, sense altra transcendència ni finalitat ni lligam amb la vida de l'home que la voluptuosa fruïció d'unes sensacions reservades als esperits selectes, als iniciats que, així, trobaren motiu per a justificar tots els desvaris i totes les aberracions.

I és urgent restablir-lo, l'equilibri perdut. En aquests temps de revalorització i control de totes les essències perdurables, en què l'esperit fonamentalment cristià de les veritables democràcies s'imposa com a suprem esforç defensiu de la destructora allau que, menada per tots els extremismes, amenaça engolir-lo, cal que l'artista es doni compte de la seva veritable missió i, deixant el seu superb isolament, treballi per al poble i de cara al poble. I, en dir això, no volem pas dir que l'artista hagi de descendir i abandonar les seves posicions, sinó, al contrari, que amb un esperit veritablement franciscà ajudi amorosament al poble a elevar-se fins a les seves altures per a continuar tots junts l'eterna ascensió vers les regions dels purs ideals. A la nostra terra, on l'alt nivell cultural assolit per grans sectors de les classes populars és evident, com es demostra sovint en tots aquells actes en què poden exterioritzar llurs afanys de millora intel·lectual o de compenetració i agraïment vers llurs homes més representatius, no fóra pas cosa difícil l'intentar-ho: sols caldria que l'artista, despullant-se de tots els falsos prejudicis, deixés parlar lliurement el seu esperit.

Per altra banda, sols el poble pot fer el miracle de la regeneració del nostre art, de la creació de la nova expressió estètica. Sols en l'art rústec o popular trobarem els veritables fonaments on bastir el novell estil, car tots els pobles tenen unes característiques ètniques peculiars i

inconfusibles que el geni i la tradició de la raça han anat elaborant a través dels segles, i sols recolzant-nos en aquesta base de solidesa incommovible podrem bastir el nostre art veritable. Fixem-nos que els pobles que marquen una veritable orientació en aquest afany de renovellament estètic, són precisament aquells on la tradició artística popular s'ha conservat més sana i viva. Profunditzem, doncs, en l'*etnos* de la nostra terra; esforcem-nos a descobrir el seu veritable esperit i a assimilar-nos-el, i menyspreem aquestes fàcils erudicions que, com les sirenes mitològiques amb llurs enganyosos cants, ens desvien de la nostra ruta, menant-nos vers platges que mai no seran les nostres.

Les veritables forces regeneradores no han eixit mai dels palaus, sinó de les cabanyes.

B. A. d'Oc

NOTES I COMENTARIS

Els XII. — Heus aquí una agrupació ben original de gent dedicada a una de les vocacions en apariència més passible i en realitat més obsessionant: la del col·leccionista.

Ja s'haurà comprès que no ens referim aquí al col·leccionista insolvent o maniàtic que, com les garses, ho és solament per un instint tot fisiològic o per baix esperit d'imitació, sinó al col·leccionista d'esperit selecte i refinat, d'elevada cultura, el qual té coneixement exacte del perquè de les seves col·leccions, i sap valorar-les no pel nombre més o menys crescut dels objectes aplegats sinó, per la valor intrínseca de cada un d'ells i de la seva representació dins de la sèrie.

L'exposició suara celebrada per aquest grup ha estat una veritable revelació per a molts que ignoraven l'existència, a la nostra terra, de col·leccions que en altres indrets farien la glòria de la ciutat. I és que generalment els nostres col·leccionistes viuen isolats i es senten submergits dins d'un ambient hostil que els repel·leix amb els seus afanys positivistes i immediatament utilitaris.

Caldria que ens esforcéssim a treure'ns del damunt aquest encongiment, aquest casolà re-

traïment que ens fa desconfiar de nosaltres mateixos. Tan perjudicial és per a un poble la modèstia disminuïdora de les pròpies valors com l'irreflexiu i exagerat *chauvinisme*.

Barcelona té necessitat d'una integral revalorització. La seva creixença material no està en relació amb el seu esperit, el qual ha romàs plebeu a desgrat de totes les apariències; i per això són més dignes de lloa manifestacions de la naturalesa de la que ha donat motiu a aquestes línies, car posen de manifest l'existència de sectors veritablement aristocràtics, de petits nuclis que, en donar-se a conèixer, bé podria ésser que fos per a esdevenir el centre d'atracció d'altres elements valuosos que resten dispersos i sense eficàcia. Perquè és evident que la nostra ciutat es sent òrfena d'una veritable aristocràcia que la representi davant del món, i cal apressar-se a crear-la.

Es un fenomen justament constatat per alguna de les nostres més enlairades mentalitats, la diferència de nivell cultural existent entre la nostra per tants conceptes admirable classe mitjana (i fins entre alguns selectes sectors obrers) i les classes adinerades i pseudo-aristocràtiques de la nostra ciutat. No és ocasió

propícia aquesta per a esbrinar les causes determinants de la decadència i quasi desaparició de l'alt esperit d'aristocràtica ciutadania que animava els nostres prohoms dels segles medievals; però sí que serà sempre avinent el fet tot el que de nosaltres depengui per restaurar-lo, aquell esperit, i per retornar a la nostra ciutat aquella dignitat que, en tots els ordres, per la seva representació li pertoca.

Per això són doblement lloables els actes que, com la primera exposició d'*Els XII*, posen de manifest l'existència d'espirituals seleccions.

Les perspectives ciutadanes. — Ja fa temps que l'entrada al carrer de Sant Pere més alt per la Via Laietana fou objecte d'una apassionada controvèrsia entre els partidaris de la conservació de l'antiga Casa gremial dels Velers, que hi fa cantonada, i els partidaris de la seva desaparició. Al·legaven, aquests darrers, que l'edifici, causa del litigi, no tenia la valor artística que se li atribuïa i que la seva representació històrica era nul·la; i, com a fonamental i suprema raó de llur tesi destructiva, al·legaven també la conveniència d'obrir més fàcil i folgada comunicació amb el Palau de la Música Catalana, donant al mateix temps major visualitat a les seves belleses arquitectòniques.

I bé: de poc van servir aquestes argumentacions, i els que així opinaven no varen pas sortir amb la seva: la casa dels Velers ha estat respectada i protegida declarant-la monument ciutadà; però en veure's desamparada i en mig d'uns espais que no havia somiat mai de poder gaudir, sembla talment que hagi perdut l'esma i es senti tota disminuïda i fora de lloc, i fins la bella fornícula de la cantonada (obra feta a posta per ésser vista de prop) ha perdut bona

cosa de la seva valor i tota proporció en contemplar-la a distància. I per bé que algun dia deuran ésser restaurades les seves façanes, retornant tot llur valor i importància als esgrafiats que les adornen (única i fonamental causa que decidí la conservació d'aquest monument, el més important de la seva classe existent a Barcelona), sempre ens farà l'efecte de veure un pobre jaiet molt net i endreçat, això sí, però tot encongí i temorenc en veure's voltat de jovenalla presumida i fatxendosa.

Els que tant s'esforçaven perquè fos conservat aquest edifici tenien, però, tota la raó: era com deixar un discret vel damunt aquella arquitectura tan... lírica i vidriosa de la casa del nostre cabdal Orfeó. L'enderroc de les cases del costat de la dels Velers, suara dut a terme, ho ha vingut a demostrar: els que tant clamaven perquè el Palau de la Música fos vist des de la Via Laietana, en part ja ho han aconseguit; però deixant de banda tota altra consideració, ¿ja s'han fixat en aquella comprometedora paret morta que dóna sobre l'església de Sant Francesc? ¿No els sembla que és un model de solucions arquitectòniques molt poc recomanables, del qual caldria evitar la visualitat?

L'arquitectura i la propietat intel·lectual. — En un dels carrers més moderns de Barcelona s'alça un edifici que no fa pas més enllà de tres anys que fou acabat, la qual cosa vol dir que és nou de trinca i que no ha tingut encara temps ni ocasió d'espatllar-se. No obstant i això, ja hi fan reformes i muden l'originària disposició i manera d'ésser de la seva façana.

Aquest fet tan corrent i senzill ens ha suggerit unes consideracions que oferim als nostres llegidors per tal que qui més hi sàpiga, que més hi digui.

És innegable que una façana és una obra d'art, o podria ésser-ho: sempre, però, per poca solvència que tingui el seu autor, serà un producte de l'intel·lecte digne de tota estima i respecte, el qual ha merescut, abans d'ésser executat, la prèvia aprovació i l'assentiment de qui n'esdevindrà propietari. Sembla, doncs, que la més elemental delicadesa (sobretot tractant-se de professionals) hauria d'interdir la intrmissió d'altres mans que no fossin les del propi autor. o, en cas que això no fos possible, una absoluta subordinació a la idea originària.

Si la reforma a què ens referim fos duta a terme pel propi autor de l'edifici, no hi tindriem res a dir, ja que tots els artistes, emportats pel natural afany de superació, tenen el dret de modificar i retocar llurs obres: aquest és un cas corrent. Però cap artista conscient no s'atrevirà mai a posar les mans damunt l'obra aliena; i, fins en els casos de força major, com, per exemple, quan la destructora acció del temps o la negligència dels homes fa necessària una intervenció que la preservi de la total ruïna, amb quin respecte i veneració no procedirà en restaurar-la!

Ara bé; la qüestió que nosaltres sotmetem a la consideració de les persones competents és la següent:

Un cop acceptats els plans i projectes d'un edifici, i un cop aquest construït (ja es comprendrà que ens referim a edificis de certa importància), prescindint del seu autor, ¿pot el propietari modificar la seva primitiva estructura i alterar els seus components? ¿No hi ha cap llei que empari els drets de l'autor? ¿És possible que l'obra de l'arquitecte no sigui emparada i quedí així a mercè del primer desaprofitejat que s'atreveixi a posar-hi la mà?

Conferències. — Constituï un veritable èxit la conferència que el Sr. Santiago Marco donà en el Foment de les Arts Decoratives el dia 4 del passat febrer, ressenyant la tan anomenada *Fête des Vignerons* que té lloc a Vevey (Suïssa) cada vint o vint-i-cinc anys. En el present número en donem el text íntegre, acompanyat d'alguns dibuixos que donen una lleugera idea del que fou aquesta festa celebrada l'agost de l'any passat. Les projeccions, la música i els cants, algun dels quals recorda les nostres cançons populars, contribuïren a fer molt més agradosa la vetllada.

Interessantíssima resultà també la conferència que en la mateixa Entitat donà N'Aureli Campmany el dia 18 del finit febrer, estudiant l'aspecte històric i anecdòtic dels antics Carnestoltes barcelonins. Començant en els primitius temps del Cristianisme, en què encara era viu el record dels corromputs costums pagans, anà glossant els diversos aspectes i vicissituds pels quals ha anat passant aquest antic costum, les seves altes i baixes citant importants textos que hi fan referència, fins a arribar al segle XIX, en què la *Societat del Born* aconseguí retornar-li l'esplendor i importància antiga amb les grans festes que celebrava a la plaça del Born, les quals atreïen una gran gernació, i la típica Rua de la Rambla.

A l'acabament foren projectades algunes diapositives de gravats i auques de l'època força interessants. El Sr. Campmany fou molt aplaudit i felicitat pel seu erudit treball.

Programa de tasques. — Dintre el present mes de març, el Foment de les Arts Decoratives celebrarà els següents actes:

Dia 4 de març. — Visita col·lectiva a la Catedral. Aquesta important visita serà dirigida pel Sr. A. Duran i Sanpere, Director de l'Arxiu Històric Municipal, qui la il·lustrarà amb les seves erudites explicacions. Lloc de reunió: al *Foment*, a dos quarts de deu del matí.

Dia 6 de març. — Inauguració del *Curset cíclic de l'Art de l'Esmalt*. Aquest curset ve a continuar la sèrie dels que ja fa dos anys que ve donant aquesta Entitat sobre tècnica dels Bells Oficis, de manera sintètica, tan sols proposant-se donar a conèixer les seves generalitats, i també quelcom de la història de cada una de les seves principals branques. Ara, però, ja ens proposem un programa més definit que vingui a ésser, en part, com la realització pràctica d'aquelles teories explicades sense altra finalitat que la de contribuir a la divulgació d'uns elementals coneixements. I com que és molt difícil poder donar, de totes les especialitats alhora, les ensenyances tècniques i pràctiques de l'ofici, hem preferit monografiar-les, donant-les a conèixer en forma cíclica, agrupant les especialitats afins, començant per aquelles al domini de la tècnica de les quals sigui més fàcil d'arribar amb una bona preparació artística.

És indubtable que l'esmalt, en algun dels seus aspectes, es troba en aquest cas, així com també, per les seves múltiples aplicacions, esdevé d'un interès extraordinari per als conreadors dels Bells Oficis; i, fins prescindint de l'aspecte utilitari, sols per pura curiositat, és també evident que els secrets del color i del foc poden apassionar fortament els esperits mitjanament predisposats al gaudi artístic.

L'art de l'esmalt serà, doncs, l'ensenyança amb què inaugurarem enguany aquests cursets.

No cal remarcar el ben fonamentat prestigi dels professors senyors Lluís Rigalt, mestre vidrier, i Miquel Soldevila, mestre de la miniatura i de l'esmalt sobre metall: llurs noms són ja una ferma garantia d'èxit i un motiu d'orgull per als que tenim la sort de poder oferir llur valuós concurs.

I L'esmalt sobre vidre bufat i pla, ceràmica i porcellana. Curs professat per En Lluís Rigalt. Dia 6 de març: Teoria de l'esmalt. Qualitat dels vidres. Composició i preparació de l'esmalt. Dies 8 i 10 de març: Realitzacions a l'abast dels senyors cursants. Dia 13 de març: Pintura sobre porcellana. (Plats, tasses, etc.) Dia 15 de març: Pintura sobre ceràmica. (Rajoles, gerros, etc.) Dia 17 de març: Realitzacions

Als senyors inscrits al curset els seran facilitats els colors, pinzells i altres atuells de treball. Per a major facilitat es tindran objectes de vidre, porcellana i ceràmica, així com també dibuixos, a disposició dels senyors alumnes que no se'ls procurin per llur propi compte, per a fer les realitzacions. L'eminent artista Ismael Smith, i d'altres, s'han ofert gentilment a fer dibuixos per a ésser reproduïts. L'enfornament i cocció dels objectes decorats s'efectuarà per llurs propis autors. Aquesta lliçó, eminentment pràctica, serà donada a l'obrador de vitralleria del professor del curset, En Lluís Rigalt.

II L'esmalt sobre metall. Curset professat per En Miquel Soldevila. Les lliçons tindran lloc els dies 27, 29 i 31 de març, i 3, 5 i 7 d'abril, sota el següent programa: Part teòrica: Breu notícia històrica. La tècnica: Preparació de materials. Procés i execució de l'esmalt de Limoges. L'esmalt translúcid. Esmalts de fons. Pallonatge. Rellu en blanc. Pintura vitrificable sobre el blanc.

Notes: Els Srs. o Sres. que desitgin practicar-se executant treballs d'aquesta especialitat, podran sol·licitar-ho en començar el curs del prof. Miquel Soldevila. El Foment de les Arts Decoratives es reserva el dret de retenir els objectes realitzats per exposar-los a l'acabament del curs. Finida l'exposició, podran ésser retirats o venuts per llurs autors. Les hores de lliçó seran de les 7 a $7\frac{1}{4}$ de 9 del vespre dels dies assenyalats. Per assistir a aquests cursets cal matricular-se prèviament a Secretaria (tots els dies feiners de 6 a 8). Per ajudar a les despeses dels cursets, els senyors socis que s'hi inscriguin pagaran la quota mínima de tres pessetes per totes les lliçons. La matrícula per als senyors no socis serà de deu pessetes.

Finit el curs de l'esmail, seran publicades les condicions per a seguir un curset de *gravat del cristall a la mola*, important i bell ofici poc menys que perdut a la nostra terra.

Dia 17 de març, a les 7 del vespre: — *La Basilica de Santa Maria del Mar*.—Confe-

rència, il·lustrada amb projeccions, per l'eminent arquitecte i historiador d'Art En Bonaventura Bassegoda i Amigó, el més documentat i erudit coneixedor de la vida i història d'aquest importantíssim monument de l'art gòtic català, del qual farà reviure les glòries jornades i ens ensenyarà les bel·leses i tresors artístics.

El dia següent, dia 18 de març, que s'escau en diumenge, i com a complement de la conferència anterior, s'efectuarà una visita col·lectiva a l'esmentat temple de Santa Maria del Mar, acompanyats pel Sr. Conferenciant. Lloc de reunió: a dos quarts de dotze, a la plaça de Santa Maria. Es prega la major puntualitat.

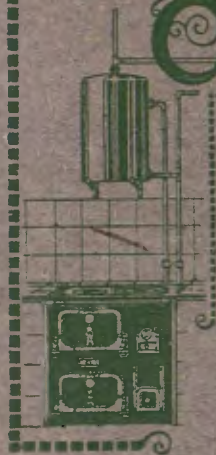
Aquests dos actes són els que havien estat anunciats per als dies 18 i 19 de febrer hagueren d'ésser ajornats per malaltia del senyor conferenciant.

Pròximament serà anunciat un curset pràctic de *Gravat del Vidre a la mola*.

NOTÍCIA ALS SENYORS SOCIS DEL «FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES»

Probablement, una notícia donada pels diaris locals referint-se a una fusió possible d'entitats haurà portat certa inquietud als nostres associats. El consell directiu, des d'aquesta revista, fa constar, de manera contundent, que res, en aquest sentit i de manera oficial, no ha estat proposat i que en el cas que el bon desig o la fantasia de persones que ens mereixen tot respecte, arribessin a proposar-nos ço que hom ha divulgat per la premsa i en certs cercles, no mancariem al nostre deure de reunir-nos en junta general per tal que l'opinió de tots els socis es reflectís i ajudés la junta directiva en una qüestió tan difícil i delicada.

CUINES I TERMOS CAÑAMERAS

**VARIETAT DE MODELS
DE GRAN RENDIMENT**

Servei complet d'aigua calenta sempre disponible sense cap despesa

**SERVEIS PER A PARTICULARS,
HOTELS I COMUNITATS**

EL SISTEMA **CAÑAMERAS**

ES LA MILLOR GARANTIA

VISITEU AQUESTA FÀBRICA

Diputació, 415-423 i Sicília, 226-232 · Telèf. S.P. 340

Dipòsit: Hospital, 87 · Telèf. A. 3380

BARCELONA

CUINES

(FIXES, PORTÀTILS, CENTRALS I ESPECIALS)

**TERMOSIFONS I CALEFACCIONS
DE TOTS SISTEMES**

**ESTUFES I ESCALFAPANXES
(MODELS DECORATS)**

SALAMANDRES ROYAL, ETC., ETC.

X O C O L A T E S

Amatller

CASA FUNDADA L'ANY 1800

X O C O L A T E S

de tipus familiar, pures, se-
lectes, amb ametlla, amb
llet, gust francès, etc., etc.

des d'1'60 a 4 pessetes els 400 grams

Despatx Central: Manresa, 4 i 6 (entre Via Laietana i Argenteria)

B A R C E L O N A